

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради
Рівненського державного гуманітарного
університету
від 29 червня 2017 р.
протокол № 8

Постоловський Р.М.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 «Гуманітарні науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	035 «Філологія»
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр філології, фахівець із перекладу за спеціалізацією 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Рівне, 2017 р.

Освітня програма підготовки бакалавра філології в галузі 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізації 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)», розроблена відповідно до Проекту Стандарту вищої освіти бакалавра філології проектною групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі:

керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Константінова Олена Вікторівна, канд. філол. наук

члени проектної групи:

Орел Ірина Іванівна, канд. філол. наук, доцент

Михайлова Єлизавета Вікторівна, канд. філол. наук

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету.

Протокол № 8 від 29 червня 2017 р.

Голова вченої ради РДГУ проф. Постоловський Р.М.

Введено в дію наказом ректора Рівненського державного гуманітарного університету від 31 серпня 2017 р. № 158-01-01 відповідно до Проекту Стандарту вищої освіти бакалавра філології за спеціальністю 035 «Філологія».

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

**1. Профіль програми бакалавра філології за спеціалізацією
035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)»**

1 – Загальна інформація

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Германські мови та літератури (переклад включно)
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра. Одиничний. 240 кредитів ЄКТС / 4 роки
Акредитуюча організація	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Англійська, німецька, французька
Основні поняття та їх визначення	В програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).

2 – Мета освітньої програми

	<p>Мета програми – ознайомити здобувачів із найважливішими школами, напрямками мовознавства, літературознавства, перекладознавства, актуальними ідеями та проблемами сучасної філології, озброїти їх необхідною сумою знань із теорії мови, літератури, перекладу, удосконалити навички їх філологічної діяльності. Здобувач повинен критично оцінювати: наукові концепції та методи дослідження мовознавства, літературознавства, перекладознавства. Дисципліни теоретичного циклу виявляють проблемний характер і мають на меті навчити здобувачів критично оцінювати основні питання теорії мовознавчої, літературознавчої та перекладознавчої наук з урахуванням їх історичного минулого та сучасного стану (Загальне мовознавство, Зіставно-типологічне мовознавство, Література країни, мова якої вивчається, Історія світової літератури, Теоретичний курс іноземної мови, Теорія аспектного перекладу). Практичні заняття спрямовують на опрацювання положень дисциплін теоретичного циклу.</p>
--	---

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія - об'єкти вивчення та діяльності: мови
---	---

	<p>(у теоретичному, практичному, синхронному, діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному аспектах); лінгвістичні напрями; лінгвістичні теорії; література (у теоретичному та історико-культурному аспектах); жанрово-стильові різновиди текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі; переклад (у теоретичному, практичному, стилістичному аспектах).</p> <p>- теоретичний зміст предметної області включає: здобутки загального мовознавства, зіставно-типологічного мовознавства, літературознавства, перекладознавства, напрацювання в галузі контрастивної лінгвістики, лінгвістичної типології, теорії літератури, теорії перекладу;</p> <p>- методи, методики та технології, для інвентаризації одиниць мови і пояснення особливостей їх будови та функціонування на певному етапі розвитку мови здобувач повинен опанувати описовим методом; для реконструкції мовних фактів, встановлення їх подібностей і розбіжностей у споріднених і неспоріднених мовах – порівняльно-історичним, зіставним методом; для визначення принципів ідейно-художнього пізнання та образного відтворення світу – художнім методом; для аналізу форми та змісту тексту перекладу в зіставленні з формою і змістом оригіналу – порівняльним аналізом перекладу; для реалізації технологій автоматизованого перекладу – методами формалізації перекладацького процесу.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Програма відзначається орієнтацією на професійну (прикладну) підготовку кваліфікованих фахівців для викладацької та організаційно-управлінської діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Набуття необхідних професійних навичок для діяльності в сфері спеціальності 035 «Філологія».</p> <p>Ключові слова: загальне мовознавство; зіставно-типологічне мовознавство; прикладне мовознавство; лінгвістичний аналіз текстів; літературно-художня творчість; літературні стилі; наукові методи і школи в літературознавстві; основні періоди розвитку літератури; літературознавчий аналіз текстів; теорія і практика перекладу; лінгвістичні аспекти перекладу; інтерпретація та переклад тексту; computer-assisted translation (CAT).</p>
Особливості та відмінності	Освітня програма розроблена з урахуванням власного багаторічного досвіду підготовки фахівців зі спеціальності 035 «Філологія» та відповідного досвіду провідних вітчизняних університетів.

**4 – Працевлаштування випускників освітньої програми
та продовження освіти**

Професійні права	<p><i>Професійна робота:</i> 1222 – Manager, communications: public relations 2310.2 – Викладач вищого навчального закладу (1-2 рівнів акредитації) 2320 – Викладач середнього навчального закладу 2432 – Consultant, public relations 2444.2 – Лінгвіст – Філолог – Перекладач – Перекладач технічної літератури – Редактор-перекладач – Гід-перекладач 2451.1 – Літературознавці 2641 – Editor 33 – Фахівці в галузі освіти</p>
Продовження освіти (академічні права)	Можливість продовження навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти;

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, дослідницький характер навчання. Форми: аудиторні (лекції, практичні, семінарські, тренінги), позааудиторні (консультації, самостійне навчання, індивідуальні заняття, підготовка дипломних робіт, перекладацька та переддипломна практики).</p>
Оцінювання	<p>Забезпечення внутрішнього моніторингу якості вищої освіти; поточний і підсумковий контроль (письмові та усні экзамени, заліки, захист звіту з перекладацької та переддипломної практик, атестаційні экзамени та/або публічний захист дипломної роботи (за рішенням вищого навчального закладу)).</p>

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1.Здатність усно й письмово спілкуватися

(ЗК)

українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

2.Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань.

3.Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. Критичний аналіз, оцінка й синтез нових ідей, ініціювання оригінальних дослідницько-інноваційних проектів.

4.Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

5.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності.

6.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

7.Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня. Ефективне спілкування з широкою науковою спільнотою та громадськістю.

8.Здатність до автономної і командної роботи під час реалізації проектів.

9.Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою. Представлення та обговорення результатів своєї роботи іноземною мовою в усній і письмовій формі, повне розуміння іншомовних наукових текстів із відповідної спеціальності.

10.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

11.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

12.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

13.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення

	<p>стандартних завдань професійної діяльності.</p> <p>14.Здатність проведення досліджень на належному рівні, що гарантує достовірність результатів, валідність їх використання у конкретних умовах.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>1.Розуміння структури філологічної науки. Здобуття базових знань із філології, засвоєння ключових концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем сучасної філологічної науки (мовознавства, літературознавства та перекладознавства).</p> <p>2.Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.</p> <p>3.Здатність демонструвати знання з теорії та історії мов, що вивчаються.</p> <p>4.Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.</p> <p>5.Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.</p> <p>6.Базові уявлення про основні тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.</p> <p>7.Системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.</p> <p>8.Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>9.Розуміння сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь (мовознавство, літературознавство та перекладознавство), їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.</p> <p>10.Професійні знання й уміння з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства, прикладної лінгвістики.</p> <p>11.Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.</p>

	<p>12.Здатність вільно оперувати спеціальною (мовознавчою, літературознавчою та перекладознавчою) термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>13.Розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>14.Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>15.Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).</p> <p>16.Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>17.Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мови.</p> <p>18.Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання (Зн)	<p>1.Фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.</p> <p>2.Основ філософії науки, загальних проблем пізнання; нормативно-правової бази розвитку сучасної філологічної науки, тенденцій освітньої політики в Україні; норм і принципів наукової етики.</p> <p>3.Проблематики основних напрямів філологічної науки; основних етапів становлення і розвитку мовознавства, літературознавства та перекладознавства; основних категорій теорії мови, літератури, перекладу; сучасних методів проведення досліджень у галузі філології та в суміжних галузях науки.</p> <p>4.Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та / або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.</p> <p>5. Системи мови.</p> <p>6. Історії (англійської, німецької, французької) мов і літератур.</p> <p>7. Норм літературної мови.</p>
Уміння (Вм)	<p>1. Розв'язувати складні задачі та проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>2. Самостійно планувати та виконувати дослідження,</p>

	<p>оцінювати отримані результати, застосовувати їх у подальших наукових розвідках у галузі філології та суміжних наук.</p> <p>3. Логічно та аргументовано викладати проблематику сучасних напрямів розвитку філологічної науки, уміло й доречно використовувати основні мовознавчі, літературознавчі та перекладознавчі поняття.</p> <p>4. Визначати цілі, зміст, принципи дослідження мовних та літературних фактів у межах проблематики загального мовознавства, зіставно-типологічного мовознавства, літературознавства, перекладознавства.</p> <p>5. Поєднувати теорію і практику, ухвалювати рішення та виробляти стратегію діяльності для розв'язання завдань спеціалізації з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних і виробничих інтересів.</p> <p>6. Застосовувати системний підхід, інтегруючи знання з інших дисциплін, під час проведення досліджень із філології; аналізувати й критично оцінювати інформацію з різних джерел.</p> <p>7. Аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих завдань, критично оцінювати отримані результати й захищати прийняті рішення; оцінювати доцільність і можливість застосування нових методів, технологій у галузі філології.</p> <p>8. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів англійською, німецькою та французькою мовами.</p> <p>9. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>10. Аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури й усної народної творчості, визначати їх специфіку й місце в літературному процесі.</p> <p>11. Використовувати англійську, німецьку, французьку мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>12. Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>
<p>Комунікація (Ком)</p>	<p>1. Уміння ефективно спілкуватись на професійному та соціальному рівнях.</p> <p>2. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>

	<p>3. Використання іноземних мов у професійній діяльності.</p> <p>4. Уміння представляти й обговорювати отримані результати та здійснювати трансфер набутих знань.</p>
Автономія і відповідальність (АіВ)	<p>1. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні комплексні проекти.</p> <p>2. Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку проекту.</p> <p>3. Здатність досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Проведення лекцій із навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками спеціальності 035 «Філологія», які мають відповідний науковий ступінь та / або вчене звання, і працюють за основним місцем роботи, становить 90 % визначеної навчальним планом кількості годин; які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – 10 %.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання сучасного програмного забезпечення досліджень за спеціальністю 035 «Філологія».
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрицю відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатках.
10 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

2. Перелік компонентів освітньої програми

1. Цикл загальної підготовки

1.1. Нормативні навчальні дисципліни

- Історія України
- Історія української культури
- Українська мова (за професійним спрямуванням)
- Філософія

1.2. Навчальні дисципліни за вибором

- Основи екології
- Філософія освіти/Філософія науки/Основи наукових досліджень
- Історія світових цивілізацій/Цінності європейської цивілізації/Лінгвокультурологія
- Економіка/Релігієзнавство/Етика і естетика
- Правознавство/Соціологія/Політологія

2. Цикл професійної підготовки

2.1. Нормативні навчальні дисципліни

- Психологія
- Безпека життєдіяльності з основами охорони праці
- Вступ до мовознавства
- Латинська мова
- Теоретичний курс першої іноземної мови (Історія мови, Теоретична фонетика, Теоретична граматики, Лексикологія, Стилїстика)
- Країнознавство (лінгвокраїнознавство)
- Практичний курс першої іноземної мови
- Практикум перекладу з першої іноземної мови
- Практична фонетика
- Практична граматики
- Методика навчання іноземної мови
- Вступ до перекладознавства
- Загальне мовознавство
- Зіставно-типологічне мовознавство
- Лексико-граматичні проблеми перекладу
- Стилїстичні проблеми перекладу
- Переклад ділового мовлення
- Науково-технічний переклад
- Історія зарубіжної літератури

2.2. Навчальні дисципліни за вибором

- Інформаційно-комунікаційні технології
- Друга іноземна мова
- Практикум перекладу з другої іноземної мови
- Література країни основної мови
- Спецкурси

3. Практична підготовка

- Перекладацька практика
- Переддипломна практика
- Підготовка та захист дипломних робіт

Гарант освітньої програми,
керівник проектної групи

доц. Костантінова О.В.